

Městský soud v Praze
Hybernská 18
111 21 Praha 1

Sp.zn.: 6A 131/2015

V Drahoníně dne 3.12.2015

Osoba zúčastněná na řízení: Spolek **Nechceme úložiště Kraví hora**
se sídlem Drahonín 3, PSČ 592 61, Doubravník
IČO: 01189310
Zapsán ve spolkovém rejstříku vedeném u Krajského
soudu v Brně, oddíl L, vložka 16954

Žalobce: **Calla – Sdružení pro záchranu prostředí**
IČ: 625 36 761, se sídlem Fráni Šrámka 1168/35, 370 01
České Budějovice

Žalovaný: **Ministerstvo životního prostředí**
Vršovická 1442/65
PSČ 100 10, Praha 10

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

I. Využití práv osoby zúčastněné na řízení

Spolek **Nechceme úložiště Kraví Hora** (dále v tomto vyjádření jen „**Spolek**“) je osobou zúčastněnou na řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp.zn.6A 131/2015, a to na základě uplatnění těchto práv ze strany Spolku ze dne 24.8.2015.

Ve správním řízení, které předcházelo řízení vedenému u shora nadepsaného soudu pod sp.zn. 6A 131/2015, bylo vydáno nejprve rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013 (dále jen „**Napadené rozhodnutí MŽP**“) a následně rozhodnutí ministra životního prostředí ČR ze dne 29.4.2015, č.j. 1063/M/15, 25594/ENV/15, sp.zn. R/3212 (dále jen „**Napadené rozhodnutí ministra**“). V předešlém správním řízení byl Spolek po celou dobu řádným účastníkem řízení a podal též rozklad proti prvostupňovému rozhodnutí správního orgánu (tj. proti Napadenému rozhodnutí MŽP). Spolek byl také oprávněn podat správní žalobu, byť k podání správní žaloby nakonec nedošlo.

Městský soud v Praze svým přípisem ze dne 22.10.2015, č.j. 6A 131/2015-51, zaslal Spolku coby osobě zúčastněné na řízení žalobu a vyjádření žalovaného k této žalobě.

Spolek využívá tímto svých práv plynoucích mu z § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**s.ř.s.**“) a předkládá Městskému soudu v Praze v řízení vedeném pod sp.zn.6A 131/2015 následující vyjádření osoby zúčastněné na řízení.

Spolek předně uvádí, že plně souhlasí se všemi skutečnostmi uvedenými ve správní žalobě žalobce Calla – Sdružení pro záchranu prostředí ze dne 7.7.2015, v tomto řízení jej plně podporuje a souhlasí s tím, aby Městský soud v Praze rozhodl tak, jak žalobce ve své žalobě navrhuje. S argumentací žalovaného uvedenou v jeho vyjádření k žalobě ze dne 17.9.2015 se Spolek naopak neztotožňuje a nesouhlasí s ní, jak bude podrobněji uvedeno též níže v tomto vyjádření.

Spolek v tomto vyjádření blíže rozvádí některé skutečnosti uvedené v žalobě žalobcem, případně je doplňuje dalšími argumenty, které by Městský soud v Praze měl vzít též v potaz.

II. Námítky týkající se Správního řádu

Úvodem tohoto vyjádření je pro přehlednost též uvést a zopakovat, že Napadené rozhodnutí MŽP a následně Napadené rozhodnutí ministra nebylo prvními rozhodnutími příslušných správních orgánů v dané věci. Ministerstvo životního prostředí (dále jen „**MŽP**“) vydalo Napadené rozhodnutí MŽP poté, co jeho první rozhodnutí ve věci ze dne 30.5.2013, č.j. 187/560/13, 5828/ENV/13, GEO 4/2013 (dále jen „**Původní rozhodnutí MŽP**“), kterým v dané lokalitě stanovilo průzkumné území, bylo rozhodnutím ministra životního prostředí ČR ze dne 23.12.2013, č.j. 5389/M/13, 89346/ENV/13, sp.zn. R/2906 (dále jen „**Původní rozhodnutí ministra**“), na základě podaného rozkladu zrušeno a vráceno ministerstvu životního prostředí k dalšímu řízení.

Původní rozhodnutí MŽP bylo Původním rozhodnutím ministra zrušeno, neboť bylo vydáno v rozporu s právními předpisy a námítka žalobce a Spolku byly uznány za důvodné, a to mimo jiné výslovně též z důvodu, že se MŽP v Původním rozhodnutí MŽP nevypořádalo se všemi uplatněnými námitkami účastníků řízení.

Žalobce a Spolek ve svých vyjádřeních k žádosti žadatele Česká republika – Správa úložišť radioaktivních odpadů, se sídlem Dlážděná 6, 110 00, Praha 1 (dále jen „**Žadatel**“, předmětná žádost dále jen „**Žádost**“) mimo jiné namítali, že Žádost rozhodně musí být považována za podání ve smyslu ustanovení § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „**Správní řád**“), a **musí tak splňovat veškeré náležitosti, které Správní řád, resp. další právní předpisy** (zde ustanovení § 4 Zákona o geologických pracích) **ve směru k takové žádosti požaduje**. Pokud nejsou tyto nedostatky (příčemž nedostatky Žádosti účastníci řízení

přesně specifikovali ve svém vyjádření k Žádosti) odstraněny, nemůže se Žádostí Správní orgán zabývat a řízení je nutno zastavit.

MŽP ve svém Původním rozhodnutí MŽP tyto námitky „smetlo ze stolu“, když se námitkami zcela odmítlo zabývat s odůvodněním, že řízení je vedeno striktně dle ustanovení § 4 a § 4a Zákona o geologických pracích, a proto se s odkazem na právní zásadu „lex specialis derogat legi generali“ údajně není třeba zabývat námitkami vztaženými ke Správnímu řádu.

V rozkladu proti Původnímu rozhodnutí MŽP žalobce a Spolek namítali, že v daném případě Správní řád zcela jistě aplikovatelný je, neboť Zákon o geologických pracích ani výslovně, ani na základě výše uvedené právní zásady nevylučuje automaticky aplikaci Správního řádu. Řízení o stanovení průzkumného území dle Zákona o geologických pracích je správním řízením vedeným v souladu se Správním řádem, a to bez ohledu na to, že dílčí úpravu některých otázek obsahuje Zákon o geologických pracích. Vzájemný vztah těchto dvou právních norem tedy není řešen tak, že použití jedné normy absolutně vylučuje použití druhé, ale naopak tak, že se použijí právní normy obě, a to na základě principu subsidiarity. To znamená, že otázky výslovně v Zákoně o geologických pracích upravené se řídí ustanoveními tohoto zákona, přičemž otázky správního řízení zde výslovně neupravené se řídí Správním řádem (tedy např. obecné obsahové a formální náležitosti Žádosti, požadavek na určitost, srozumitelnost a projednatelnost, apod.).

Obecná subsidiarita Správního řádu je obecným principem, který je základním smyslem existence Správního řádu. Subsidiarita Správního řádu je nejenže vymezena v samotném Správním řádu v jeho § 1 odst. 2, ale je též jako samozřejmý fakt obecně přijímána judikaturou i odbornou literaturou: „Podstatné je, že v současnosti již *nemůže vzniknou tzv. nulová varianta: pokud by totiž měl být správní řád vyloučen, musela by zvláštní úprava obsahovat vlastní celou úpravu postupu*, a to s ohledem na § 177 odst. 1 včetně základních zásad. Jestliže by tomu tak nebylo a jinou situaci lze předpokládat spíše jen teoreticky, muselo by se postupovat způsobem předvídaným v § 180 odst. 1 a správní řád by musel být beztak použit.“¹

Podstatné v této souvislosti je, že ministr životního prostředí ve svém Původním rozhodnutí ministra **uznal tyto námitky za důvodné**, a dal tedy účastníkům řízení za pravdu, když uvedl, že Správní orgán postupoval nezákonně, když tyto námitky účastníka řízení ignoroval.

Ve svém Původním rozhodnutí ministra uvedl ministr životního prostředí následující: „Rozpor rozhodnutí ministerstva s právními předpisy shledávám v tom, že *ministerstvo se v rozhodnutí nevyvořovalo se všemi námitkami odvolatelů, které tito odvolatelé uplatnili*. Toto rozhodnutí tak bylo vydáno v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 Správního řádu, dle kterého „se v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.“

Sám ministr životního prostředí ve svém Původním rozhodnutí ministra výslovně citoval ustanovení Správního řádu, dle kterého mělo být v řízení o Žádosti postupováno, a mimo jiné též z tohoto důvodu Původní rozhodnutí MŽP zrušil. Ministr životního prostředí dal MŽP dále výslovný pokyn, aby se „**podrobně a přehledně vypořádal se všemi námitkami odvolatelů**“.

Za této situace se zdálo být logické, aby MŽP – po zrušení Původního rozhodnutí MŽP z výše uvedených důvodů – všechny námitky účastníků řízení shrnulo a ke každé jednotlivé námitce uvedlo, že je důvodná či nedůvodná a z jakého důvodu. Správní orgán jistě není povinen každé námitce žalobce vyhovět, nicméně je povinen řádně odůvodnit, proč takové námitce nevyhověl, resp. je povinen se těmito námitkami zabývat.

Jak ovšem vyplývá z aktuálního Napadeného rozhodnutí MŽP, MŽP se opětovně a v rozporu se závaznými pokyny odvolacího orgánu, tj. v rozporu s Původním rozhodnutím ministra, zcela odmítlo některými námitkami účastníků řízení zabývat, a to se zcela stejnou argumentací,

¹ MATES, Pavel. Působnost správního řádu. *Právní rádce*. 2006, 11, s. 34-37

kteřou vřak ministr řivotního prostředí ve svém Původním rozhodnutí ministra považoval za rozpornou s právními předpisy.

MŽP v aktuálním Napadeném rozhodnutí MŽP opětovně uvedlo (str. 14), že „z hlediska požadavků geologického zákona považuje žádost za úplnou a postačující k dokončení správního řízení v souladu se zákonem. Vzhledem k tomu, že správní řízení je vedeno striktně v souladu s podmínkami §§ 4 a 4a geologického zákona, správní orgán se dále nezabýval námitkami vztáženými k zákonu č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu právní zásady „lex specialis derogat legi generali““.

Je tedy zřejmé, že MŽP naprosto ignorovalo Původní rozhodnutí ministra a v něm uvedené pokyny a opětovně rozhodlo stejně nezákonně a v rozporu se Správním řádem, jako předtím. Navíc formulace výše uvedeného odstavce z Napadeného rozhodnutí MŽP dokládá, že tento odstavce byl pouze přkopířován z Původního rozhodnutí MŽP do Napadeného rozhodnutí MŽP, neboť v obou dokumentech je formulace zcela identická (viz str. 4 Původního rozhodnutí MŽP a str. 14 Napadeného rozhodnutí MŽP). Napadené rozhodnutí MŽP a jeho odůvodnění je tak v tomto ohledu (a navíc ve světle Původního rozhodnutí ministra, který tento postup kritizoval) zcela nepřesvědčivé². Jestliže Původní rozhodnutí MŽP bylo zruřeno coby nezákonné z důvodu, že se MŽP podrobně a přehledně nevypořáďalo se všemi námitkami účastníků řízení, a MŽP v aktuálním Napadeném rozhodnutí MŽP rozhodlo zcela stejně (dokonce identickou formulací), pak je zřejmé, že stejné důvody pro zruření musí platit i pro Napadené rozhodnutí MŽP, neboť to bylo vydáno taktěž v rozporu s právními předpisy, stejně jako Původní rozhodnutí MŽP.

Výše uvedené skutečnosti účastníci řízení podrobně uvedli do svých rozkladů proti Napadenému rozhodnutí MŽP s tím, že **Napadené rozhodnutí MŽP musí být z těchto důvodů stejně tak nepřezkoumatelné a nezákonné, jako bylo Původní rozhodnutí MŽP**, u kterého to již jednou odvolací orgán výslovně konstatoval a z těchto důvodů Původní rozhodnutí MŽP zruřil.

V rozporu s tímto logickým očekáváním vřak ministr ve svém Napadeném rozhodnutí ministra zcela překvapivě a nepředvídatelně (a v rozporu s principy uvedenými v Původním rozhodnutí ministra, a tedy i v rozporu s principem legitimního očekávání) Napadené rozhodnutí MŽP coby správné potvrdil, přičemž uvedl (viz str. 3): „Z odůvodnění předmětného rozhodnutí ministerstva vyplývá, že se ministerstvo zabývalo námitkami ostatních účastníků řízení o předmětné žádosti ŠURAO v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu“.

Je tedy zcela zřejmé, že ministr se v Napadeném rozhodnutí ministra dostatečně nezabýval námitkami účastníků řízení a Napadené rozhodnutí MŽP řádně nepřezkoumal, neboť v opačném případě by nikdy nemohl dospět k závěru, jak byl výše citován.

Ministr zcela ignoroval argumenty týkající se opětovně chybného postupu při vydání Napadeného rozhodnutí MŽP a poruření Správního řádu, když na tyto argumenty ministr reagoval jedinou, výše citovanou větou obsahující pouze velmi obecné konstatování. Mimo uvedené konstatování ovšem ministr do svého Napadeného rozhodnutí ministra neuvedl žádné odůvodnění tohoto zřejmého logického rozporu, kdy:

- a) MŽP na jednu stranu samo v Napadeném rozhodnutí MŽP (str. 14) výslovně uvedlo, že se vůbec *nezabývalo námitkami* účastníků vztáženými ke Správnímu řádu (když přitom Původní rozhodnutí MŽP bylo přesně z těchto důvodů s odkazem na poruření § 68 odst. 3 Správního řádu zruřeno),
- b) přičemž ministr v Napadeném rozhodnutí ministra (str. 3) výslovně uvedl, že MŽP se *zabývalo námitkami* ostatních účastníků řízení v souladu s § 68 odst. 3 Správního řádu.

² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 9 As 71/2008: „Funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost.“

Již jen z uvedených důvodů je nutno Napadené rozhodnutí ministra a Napadené rozhodnutí MŽP zrušit, neboť MŽP se protiprávně odmítlo zabývat námitkami účastníků řízení vztahenými ke Správnímu řádu a ministr tento protiprávní stav nejenže neodstranil, ale zcela jej ignoroval (a tedy se taktéž nezabýval námitkami účastníků řízení ve vztahu ke Správnímu řádu).

Napadené rozhodnutí MŽP a Napadené rozhodnutí ministra jsou tedy v tomto ohledu vzájemně rozporná, nesrozumitelná a nepřesvědčivá a jejich odůvodnění nemůže v právním státě obstát (zejména pokud jde o tak zásadní věc, jako je stanovení průzkumného území pro možné budoucí vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu na tisíce let). V případě řízení předcházejícímu Napadenému rozhodnutí MŽP a Napadenému rozhodnutí ministra tak došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Spolek se tedy plně ztotožňuje s argumentací žalobce uvedenou v čl. 2.1 jeho správní žaloby. K této argumentaci žalovaný ve svém vyjádření k žalobě pouze ve stručnosti uvádí, že není zřejmé, jaké námitky nebyly vypořádány, přičemž zároveň uvádí, že dle jeho názoru bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se správním řádem.

Spolek odmítá tuto argumentaci žalovaného, neboť námitky účastníků řízení (žalobce a Spolku) byly založeny do správního spisu v písemné formě (poprvé coby součást vyjádření k žádosti o stanovení průzkumného území) s výslovným uvedením, že se tyto námitky týkají nedodržení podmínek Správního řádu. Žalovaný se však **s žádnou z těchto námitek** nezabýval s obecným odůvodněním, že je ve vztahu k Žádosti vyloučena aplikace Správního řádu.

Pouze pro úplnost Spolek dodává, že v přímém rozporu se svou dřívější argumentací ohledně nemožnosti aplikace Správního řádu na dané řízení sám žalovaný Správním řádem v bodu 3 svého vyjádření argumentuje. To je také důkaz vnitřní rozpornosti a nekonzistentnosti rozhodování žalovaného.

III.

Vedení spisu v rozporu se zákonem

Napadené rozhodnutí MŽP je nepřezkoumatelné dále z toho důvodu, že MŽP nevedlo a nevede řádně spis v souladu se Správním řádem, neboť v samotném fyzickém spisu MŽP se nearchivovaly všechny zásadní materiály pro rozhodnutí – ty byly údajně umístěny pouze na internetu – viz str. 17 Napadeného rozhodnutí MŽP: „*V průběhu správního řízení umístil žadatel na svých internetových stránkách ve stažitelné podobě všechny zásadní materiály, které byly a jsou v průběhu správního řízení citovány. Ve spisu je správní orgán archivuje pouze v podobě odkazů na příslušné stránky, ale v průběhu celého správního řízení byl připraven je na požádání poskytnout v elektronické popř. papírové podobě.*“

Takový postup správního orgánu je absolutně neakceptovatelný. Dokumenty umístěné na internetu lze velmi snadno měnit či vymazat. Účastníci řízení mají právo na to, aby správní orgán vedl spis řádným a zákonným způsobem v listinné podobě, a aby tak mohli kdykoliv nahlížet do materiálů, ze kterých správní orgán vychází, zvláště pokud jde o tak zásadní rozhodnutí, jako je stanovení průzkumného území pro stavbu hlubinného úložiště jaderného odpadu.

Povinnost každého správního orgánu vést spis řádným způsobem vyplývá z § 17 odst. 1 Správního řádu. Právní úprava vedení spisu je přitom dále obsažena především v zákonu o archivnictví a spisové službě a v prováděcí vyhlášce k tomuto zákonu – vyhláška o podrobnostech výkonu spisové služby. Spis vedený správním orgánem musí tvořit všechna podání, písemnosti a další dokumenty, které se vztahují k předmětnému řízení, včetně všech příloh. Jedinou přípustnou výjimkou, kdy se část záznamů či písemností může uchovávat odděleně mimo spis, jsou případy uvedené v § 17 odst. 3 Správního řádu: „*Z důvodu ochrany utajovaných informací a z důvodu ochrany jiných informací, na něž se vztahuje zákonem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti, se v případech stanovených zvláštním zákonem*

část písemností nebo záznamů uchovává odděleně mimo spis.“ O takové informace se v případě spisu vedeného MŽP v dané věci nejednalo.

Výše uvedené požadavky vyplývají též z ustálené rozhodovací práce soudů, zejména Nejvyššího správního soudu, jak správně citoval ve své žalobě žalobce, viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp.zn.1 As 164/2012 ze dne 23.1.2013: „Součástí správního spisu pak musí být všechny podklady pro rozhodnutí, mezi něž se řadí právě i souhlas dle § 12 a § 44 zákona o ochraně přírody a krajiny. Důsledné respektování pravidel pro řádné vedení správního spisu je předpokladem pro naplnění práva účastníků řízení seznámit se s podklady rozhodnutí prostřednictvím nahlížení do spisu a na něj navazujícího práva vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu). Jestliže tedy žalovaný vydal rozhodnutí o odvolání, aniž měl ve spise založené aktuální rozhodnutí Ministerstva životního prostředí o odvolání proti rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří, **zatížil řízení vadou.**“

Pokud tedy správní orgán rozhodoval tak, že do spisu nezaložil veškeré dokumenty, které tvořily podklad pro rozhodnutí ve věci, porušil tak právo účastníků seznámit se s podklady rozhodnutí prostřednictvím nahlížení do spisu a na něj navazující právo vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Je přitom irelevantní, zda účastníkům mohla či nemohla být dána reálná možnost seznámit se s dokumenty umístěnými na internetu na základě žádosti účastníků. Stále totiž platí, že takto umístěné dokumenty (na internetu místo ve spise) nejsou uchovávány v souladu se zákonem. Jak bylo uvedeno výše, s dokumenty umístěnými na internetu lze snadno manipulovat – v daném případě navíc byly dokumenty umístěny na internetových stránkách Žadatele, tedy jednoho z účastníků řízení a správní orgán tedy nemůže zaručit trvalou objektivitu ani nemůže vyloučit úpravy dokumentů.

Ministr se však v Napadeném rozhodnutí ministra **těmito námitkami účastníků řízení vůbec nezabýval**, když pouze poznamenává, že ke všem podkladům měli účastníci možnost se vyjádřit a námitky účastníků řízení vztahující se k vedení spisu tedy ministr považuje za námitky účelové. S takovým vypořádáním se s námitkami Spolek v žádném případě nemůže souhlasit a považuje Napadené rozhodnutí ministra (vedle Napadeného rozhodnutí MŽP) i z tohoto důvodu za nesprávné a nezákonné.

V této souvislosti si Spolek pro úplnost dovoluje citovat rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se povinnosti správního orgánu řádně odůvodnit své rozhodnutí a zabývat se všemi námitkami účastníků řízení - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn.4 As 58/2005 ze dne 16.6.2006: „Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné, nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerohodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčitě sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí.“

Spolek nesouhlasí s argumentací žalovaného, která je součástí jeho vyjádření k žalobě, a která se týká nesprávného vedení spisu. Žalovaný ve svém vyjádření záměrně bagatelizuje důležitost podkladů, které nebyly součástí spisu (údajně většinou obsáhlé studie), a vyhýbavě uvádí, že nebyly podkladem rozhodování, ale sloužily jen jako zdroj doplňujících informací. To však nekoresponduje s tím, co výslovně uvedl ve svém Napadeném rozhodnutí MŽP sám žalovaný (str. 17 Napadeného rozhodnutí MŽP): „*V průběhu správního řízení umístil žadatel na svých internetových stránkách ve stažitelné podobě všechny **zásadní materiály**, které byly a jsou v průběhu správního řízení citovány.*“

Žalovaný navíc ve svém vyjádření opětovně ignoruje fakt, že vada spočívající v nesprávně vedeném správním spisu (ve kterém nebyly založeny všechny relevantní dokumenty) nemůže být zhojena jen tím, že účastník řízení se k příslušnému dokumentu případně dostane jiným způsobem, neboť není ani jisté, že správní orgán bude vycházet ze stejné verze dokumentu,

jako účastník řízení. Tedy jinými slovy, i pokud se účastník řízení může teoreticky k určitému dokumentu vyjádřit, neznamená to, že řízení není postiženo vadou, pokud takový dokument neobsahuje též správní spis.

Navíc není ani správná argumentace žalovaného, že není zřejmé, k jakým konkrétním dokumentům se žalobce či jiný účastník řízení nemohl vyjádřit. Žalobce ve své žalobě uvádí konkrétní dokumenty, které se mu nepodařilo dohledat, resp. které se mu sice podařilo dohledat, ale jiným způsobem, než nahlédnutím do správního spisu. Je to naopak sám žalovaný, který ve svém Napadeném rozhodnutí MŽP neuvádí konkrétní dokumenty, ze kterých vycházel a které jsou uloženy pouze na internetových stránkách Žadatele.

IV. Nedostatky Žádosti

Účastníci řízení již v rámci správního řízení namítali, že Žádost včetně pozdějšího doplnění nemůže obstát, neboť v rozporu s ustanovením § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích neuvádí jasně **etapu prací, cíl, rozsah a způsob provádění prací a dobu, na kterou se o stanovení průzkumného území žádá**, tedy základní klíčové informace, na základě kterých správní orgán o stanovení průzkumného území rozhoduje.

Není tak vůbec zřejmé, **na jakou dobu Žadatel vlastně žádal o stanovení průzkumného území**, když v Žádosti žádal o stanovení průzkumných prací do roku 2018 a v doplnění Žádosti pouze do roku 2016. Dále není vůbec zřejmé, **jaké etapy prací se Žádost týká**, když samotná Žádost uvádí „etapu vyhledávání a etapu průzkumu“, zatímco doplnění Žádosti pouze „etapu vyhledávací“.

Spolek namítal a namítá, že není jasný vztah Žádosti z ledna 2013 a doplnění Žádosti z února 2013, tj. které části Žádosti včetně příloh zůstávají platné a které již nikoliv a v jakém rozsahu případně měla být Žádost doplněna či nahrazena podáním novým (když doplnění Žádosti svým obsahem spíše připomíná žádost novou).

Základní údaje týkající se doby stanovení průzkumných prací a určení etapy geologických prací musí být jasné, konkrétní a nevyvolávající žádné pochyby, v opačném případě opět existuje rozpor nejen s ustanovením § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích, ale též s ustanovením § 45 odst. 1 Správního řádu, dle kterého žadatel musí uvést, co žádá nebo čeho se domáhá.

MŽP však tyto námitky ve stručnosti formalisticky odmítlo, aniž by se jimi hlouběji zabývalo:

- (i) Pokud jde o stanovení doby platnosti průzkumného území, pak MŽP opětovně (stejně jako v Původním rozhodnutí) „vyřešilo“ tuto problematiku tak, že dobu platnosti „v souladu se zavedenou praxí sám svým rozhodnutím direktivně stanovil do 31.12.2016“ (str. 15-16 Napadeného rozhodnutí MŽP) – čímž měla být námitka účastníků řízení údajně vyřešena. Spolek však namítal a namítá, že řízení o stanovení průzkumného území před Správním orgánem je správním řízením vedeným o žádosti dle ustanovení § 44 a násl. Správního řádu, a **Správní orgán je tak oprávněn a povinen rozhodovat pouze o tom, čeho se Žadatel domáhá**. Správní orgán rozhodně není oprávněn cokoli direktivně stanovovat, pokud není zcela zřejmé, čeho se Žadatel domáhá, a **rozhodně není oprávněn svým direktivním rozhodnutím takto podstatně dotvářet či měnit projev vůle Žadatele**.
- (ii) Pokud jde o určení etapy geologických prací, pak MŽP konstatovalo (str. 15 Napadeného rozhodnutí MŽP), že Žadatel sám zůžil obsah své Žádosti, což je postup souladný se Správním řádem. Není přitom zřejmé, na základě čeho MŽP k tomuto závěru dospělo, když ze samotné Žádosti jednoznačně nevyplývá, které části Žádosti včetně příloh zůstávají platné a které již nikoliv a v jakém rozsahu případně měla být Žádost doplněna či nahrazena podáním novým. Ustanovení § 3 odst. 2 vyhlášky č. 369/2004 Sb., v platném znění, však tyto pojmy „etapa vyhledávání“ a „etapa průzkumu“ striktně rozlišuje. **Není tak opětovně zřejmé, čeho se Žadatel domáhá, když v obou**

dokumentech požaduje stanovení průzkumného území za jiným účelem. Žádost spolu s jejím doplněním je tak i z tohoto důvodu nesrozumitelná a neurčitá, protože není zřejmé, čemu vlastně mělo MŽP na základě Žádosti vyhovět. V důsledku existence tohoto rozporu tedy není naplněn požadavek uvedený v ustanovení § 4 odst. 2 písm. e) Zákona o geologických pracích, resp. v ustanovení § 45 odst. 1 Správního řádu. V tak důležité záležitosti, jako je stanovení průzkumného území pro výstavbu hlubinného úložiště jaderného odpadu, je nutné, aby veškeré podklady byly jasné, určité a konkrétní, což v tomto případě nejsou.

MŽP správně mělo vyzvat Žadatele k upřesnění, a pokud by tyto vady nebyly ani tímto způsobem odstraněny, nebylo MŽP vůbec oprávněno se Žádostí zabývat, neboť se jedná o žádost neurčitou, nesrozumitelnou, a proto i neprojednatelnou. MŽP však Žádost i přes uvedené zjevné nedostatky považovalo za úplnou a dostačující a rozhodlo o ní - v takovém případě MŽP postupovalo v rozporu se Zákonem o geologických pracích a Správním řádem. Uvedené nedostatky totiž nejsou pouze drobnými formálními nedostatky, nýbrž se jedná o nedostatky zásadního charakteru.

Na základě podaného rozkladu ministr v Napadeném rozhodnutí ministra (str. 4) k výše uvedeným námitkám konstatoval, že Žadatel údajně „*zúžil předmětnou žádost pouze na etapu vyhledávání a dále byla předmětná žádost omezena z hlediska časového období, během něhož měly být geologické práce prováděny.*“

Ministr tedy podle všeho vycházel z toho, že Žádost byla Žadatelem omezena jak z hlediska požadovaného rozsahu (tj. požadované etapy prováděných prací), tak z hlediska časového. Takový závěr je ovšem v rozporu s Napadeným rozhodnutím MŽP, ve kterém je ze strany MŽP jasně konstatováno, že MŽP určilo dobu platnosti průzkumného území samo svým direktivním rozhodnutím, nikoliv že Žádost byla v tomto ohledu Žadatelem upravena. Obě rozhodnutí, tj. Napadené rozhodnutí MŽP a Napadené rozhodnutí ministra, jsou tedy opětovně i v tomto ohledu nekonzistentní, nepřesvědčivá a nepřezkoumatelná.

Tato nekonzistentnost a rozpornost rozhodování žalovaného je potvrzena též ve vyjádření žalovaného k žalobě. V tomto svém vyjádření žalovaný opětovně uvádí, že Žadatel sám omezil svoji žádost, pokud jde o dobu, na kterou má být průzkumné území stanoveno – to je však v přímém rozporu s tím, že sám žalovaný ve svém Napadeném rozhodnutí MŽP údajně „*direktivně rozhodl*“ o této době. Argumentace žalovaného je tak zcela nepřesvědčivá, když není jednoznačné, zda žalovaný rozhodoval dle návrhu Žadatele, nebo na základě svého direktivního rozhodnutí.

V.

Existence dalšího veřejného zájmu

Další podstatnou vadou Napadeného rozhodnutí MŽP je skutečnost, že v něm opětovně abscentuje argumentačně podložená a srozumitelná správní úvaha MŽP o tom, zda v dané věci existuje další veřejný zájem, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a taktéž na následném využití lokality, přičemž tento závadný stav nebyl ministrem v jeho Napadeném rozhodnutí ministra odstraněn (naopak bylo konstatováno, že Napadené rozhodnutí MŽP je v tomto ohledu správné).

Dle §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích platí: „*Ministerstvo žádost o stanovení průzkumného území dále zamítne zejména v případě, že průzkum je v rozporu se státní surovinovou politikou, státní politikou životního prostředí, zájmy obrany státu, zahraničními závazky státu nebo pokud další veřejný zájem převyšuje zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska.*“

Dle §22a odst. 1 Zákona o geologických pracích dále platí: „*Při vyhledávání a průzkumu území vhodného pro zvláštní zásah do zemské kůry podle zvláštních právních předpisů se postupuje obdobně jako podle § 4a a 4b.*“ Zvláštním zásahem do zemské kůry podle zvláštních předpisů se dle § 34 odst. 1 písm. b) Horního zákona rozumí ukládání radioaktivních a jiných odpadů v podzemních prostorech.

Z výše uvedených citací příslušných právních předpisů je zřejmé, že MŽP je povinno při posuzování žádosti o stanovení průzkumného území za účelem vyhledání vhodných podzemních prostor pro uložení radioaktivního odpadu poměřovat na jedné straně různé veřejné zájmy (v § 4a odst. 6 Zákona o geologických pracích výslovně uvedené i ty neuvedené) a na druhé straně zájem na dalším průzkumu a následném využití tohoto území.

Zejména je však třeba zdůraznit skutečnost, že nestačí poměřovat veřejné zájmy pouze se zájmem na dalším průzkumu, **ale je nutno tyto veřejné zájmy poměřovat též se zájmem na následném využití předmětného území**. Jelikož deklarovaným účelem stanovení průzkumného území je nalezení vhodné lokality pro výstavbu hlubinného úložiště radioaktivního odpadu, je zřejmé, že následným využitím předmětného území musí logicky být právě výstavba a provozování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu (stanovení průzkumného území není samoúčelné, ale ve svém důsledku vede, resp. může vést k tomu, že na daném místě bude úložiště skutečně vybudováno).

V této souvislosti je nutno odkázat na předchozí průběh řízení před správními orgány. Původní rozhodnutí MŽP bylo zrušeno mimo jiné též proto, že MŽP se v Původním rozhodnutí MŽP výše uvedenými otázkami vůbec nezabývalo. Z tohoto důvodu ministr uvedl, že v Původním rozhodnutí MŽP chybí správní úvaha MŽP o tom, zda v dané věci existuje další veřejný zájem, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a zejména na následném konkrétním využití lokality, přičemž ministr odkázal též na některá rozhodnutí správních soudů, a to konkrétně na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27.6.2013, č.j. 11 A 69/2010-52, dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.9.2009, č.j. 7 As 59/2009-142, a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2010, č.j. 7 As 70/2009-190.

Zvláště rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2010, č.j. 7 As 70/2009-190 je v dané věci velmi přílehlavý. Podle tohoto rozsudku se dle § 4a odst. 6 Zákona o geologických pracích posuzuje „*nejen zájem na dalším průzkumu, ale současně — viz použití spojky „a“ — na následném využití výhradního ložiska. To má svoji logiku, neboť jinak by průzkum byl samoúčelný. Ministerstvo musí posoudit zejména ty skutečnosti, které jsou demonstrativně uvedeny v citovaném ustanovení. V dané věci bylo posuzováno, zda veřejný zájem na ochraně životního prostředí převyšuje zájem na dalším průzkumu a následném využití výhradního ložiska. Již ve stadiu rozhodování o žádosti o stanovení průzkumného území je tedy při posuzování dalšího veřejného zájmu správní orgán povinen posoudit nejen míru zájmu na dalším průzkumu, ale i míru zájmu na následném využití výhradního ložiska.*“

S těmito závěry se ministr v Původním rozhodnutí ministra ztotožnil, když výslovně uvedl (viz str. 7): „*Platí tedy, že ministerstvo musí z úřední povinnosti zkoumat již v řízení o žádosti o stanovení průzkumného území Kraví hora pro ověření homogenní přírodní geologické struktury – horninového bloku s vhodnými geotechnickými vlastnostmi pro navazující průzkumné – geologické práce, zda neexistuje další veřejný zájem, který by převýšil zájem na následném určitém způsobu využití tohoto konkrétního území*“.

S ohledem na to bylo tedy MŽP povinno zkoumat, zda existuje či neexistuje:

- a) veřejný zájem převyšující veřejný zájem **na dalším průzkumu lokality**; a zároveň
- b) veřejný zájem převyšující veřejný zájem **na následném konkrétním způsobu využití lokality**

Ad a) Hledání veřejného zájmu převyšující veřejný zájem na dalším průzkumu lokality

MŽP v Napadeném rozhodnutí MŽP (str. 18) uvedlo, že v lokalitě Kraví hora nebyl nalezen žádný veřejný zájem převyšující veřejný zájem na dalším průzkumu lokality. Tomuto závěru však nepředchází žádné úvahy MŽP o hledání takového veřejného zájmu, MŽP pouze bez dalšího konstatovalo, že takový převažující veřejný zájem nebyl nalezen. Odůvodnění Napadeného rozhodnutí MŽP je v tomto směru nejasné a nesrozumitelné, neboť není jasné, které konkrétní zájmy MŽP případně poměřovalo a jakým způsobem.

K tomu Spolek uvádí, že MŽP se spíše velmi obsáhle snažilo hledat podpůrné argumenty pro to, že veřejný zájem na stanovení průzkumného území je převažující nad všemi ostatními

potenciálními veřejnými zájmy (tedy MŽP dělalo přesný opak toho, co po něm požadoval odvolací orgán).

Ministr životního prostředí ve svém Napadeném rozhodnutí ministra na tyto podstatné nedostatky Napadeného rozhodnutí MŽP vůbec nereagoval. Ministr naopak pouze konstatoval, že MŽP splnilo své povinnosti a postupovalo správně a v souladu s právními předpisy. S tímto závěrem se nelze ztotožnit.

Ad b) Hledání veřejného zájmu převyšující veřejný zájem na následném konkrétním způsobu využití lokality

Pokud jde o hledání veřejného zájmu ad b), tedy veřejného zájmu převažujícího nad veřejným zájmem na následném konkrétním využití lokality, pak touto problematikou se MŽP nezabýval vůbec a v Napadeném rozhodnutí MŽP k této problematice nelze nalézt vůbec žádné právní úvahy či právní závěry (pročež je Napadené rozhodnutí MŽP nepřezkoumatelné).

Žalobce a Spolek výše uvedené skutečnosti uvedli do svých rozkladů proti Napadenému rozhodnutí MŽP. Za této situace bylo na místě (stejně jako v případě výše uvedeného nevypořádání se s námitkami účastníků řízení týkajících se Správního řádu) zcela logicky očekávat, že ministr coby nadřízený správní orgán bude konzistentní ve svých právních názorech a Napadené rozhodnutí MŽP opětovně zruší, jestliže nebude obsahovat postupy a závěry, výslovně požadované závaznými pokyny uvedenými v Původním rozhodnutí ministra.

Podle aktuálního Napadeného rozhodnutí ministra však ministr již nepožadoval, aby MŽP zkoumalo existenci dalšího veřejného zájmu, který byl mohl převažovat nad zájmem na následném konkrétním využití lokality, když v Napadeném rozhodnutí ministra uvedl (viz str. 3), že „je dána povinnost ministerstva poměřovat další veřejné zájmy **pouze se zájmem na dalším vyhledávání a průzkumu území vhodného pro zvláštní zásah do zemské kůry, nikoliv již se zájmem na následném vybudování HÚ**“.

Ministr tedy považoval způsob, kterým se MŽP vypořádalo s povinnostmi vyplývajícími z §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích, za zcela dostačující, a výslovně uvedl (v rozporu se závěry Původního rozhodnutí ministra), že není nutné poměřovat veřejné zájmy se zájmem na následném konkrétním způsobu využití dané lokality. Tuto zásadní změnu interpretace a aplikace §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích ministr nijak blíže neodůvodnil a nevysvětlil.

Napadené rozhodnutí ministra je tak v rozporu s právními předpisy (zejména s §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích) a taktéž v rozporu s výše citovanou judikaturou správních soudů, neboť pokud by ministr §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích vyložil správně, nikdy by nemohl Napadené rozhodnutí MŽP coby správně potvrdit.

V rozhodování ministra lze navíc spatřovat prvky libovůle, neboť nároky, které ministr v Původním rozhodnutí ministra kladl na MŽP (vypořádání se s námitkami účastníků řízení, poměrování veřejných zájmů se zájmem na následném využití lokality), nyní v Napadeném rozhodnutí ministra již zcela vypustil a Napadené rozhodnutí MŽP nezrušil, byť obsahuje stejné nedostatky, pro které bylo zrušeno Původní rozhodnutí MŽP. Důvodem pro tento postup nemůže v právním státě být ani změna osoby ministra životního prostředí, neboť ministr životního prostředí působí v daném případě jako nadřízený orgán, který nemůže takto diametrálním způsobem měnit své právní názory na stejnou právní věc, zvláště pokud jde o tak důležitý případ.

Nad rámec uvedeného pak žalobce je pak třeba uvést, že při pohledu na obsah Žádosti je zřejmé, že MŽP se v Napadeném rozhodnutí MŽP touto otázkou následného konkrétního způsobu využití dané lokality ani zabývat nemohlo, protože **samotná Žádost ohledně následného konkrétního způsobu využití dané lokality Kraví hora neuvádí téměř žádné informace** (v Žádosti nelze nalézt žádné údaje týkající se parametrů, vlastností či podmínek fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu, popř. toho, jakým způsobem by úložiště bylo

vybudováno a jaké by tedy byly nároky na výstavbu). Navíc dosud nebyla předložena jasně a objektivně nastavená kritéria, podle kterých bude Žadatel hodnotit zvažované lokality za účelem výběru nejvhodnější z nich, ani dosud nebyla předložena metodika a rozsah prací, pro které se mají průzkumná území stanovit.

Žadatel na základě Žádosti žádá o stanovení průzkumného území, aby mohl zkoumat, zda je vhodné v lokalitě postavit hlubinné úložiště jaderného odpadu, avšak MŽP nesdělil nic o tom, k jakému výsledku stanovení průzkumného území může vést, tedy k jakému (pozdějšímu) konkrétně specifikovanému účelu má být průzkumné území vlastně stanoveno. Bez údajů týkající se alespoň základních parametrů, vlastností, či podmínek fungování hlubinného úložiště jaderného odpadu, popř. toho, jakým způsobem by úložiště bylo vybudováno a jaké by tedy byly nároky na výstavbu, nemůže být MŽP schopno kvalifikovaně rozhodnout, zda je stanovení průzkumného území v lokalitě vhodné či nikoliv, neboť nynější stanovení průzkumného území je jedním z předpokladů budoucího vybudování úložiště. MŽP by tedy již dnes mělo vědět, o čem rozhoduje a k čemu jeho rozhodnutí může vést.³

Toho však MŽP objektivně není schopno, neboť Žádost takové informace ohledně následného konkrétního způsobu využití dané lokality neobsahuje – to může být jedním z důvodů, proč se MŽP a nyní již i ministr brání tomu, aby již v této fázi byly poměřovány veřejné zájmy i ve vztahu k následnému konkrétnímu způsobu využití lokality, jak ukládá §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích. Pokud by MŽP k tomuto poměřování bez relevantních vstupních informací přistoupilo, tak by vlastně „naslepo“ rozhodovalo o povolení k průzkumu lokality za účelem uložení něčeho, o čem téměř nic neví, což by samozřejmě valný smysl nemělo.

Není samozřejmě nezbytně nutné, aby již v této fázi byly předem známy veškeré podrobnosti následného konkrétního způsobu využití lokality a fungování hlubinného úložiště a jeho výstavby, avšak je třeba trvat na tom, že alespoň základní otázky a parametry musí být vyjasněny již nyní.

V této souvislosti nelze argumentovat (jak se snaží Žadatel) tím, že v této fázi vlastně o nic nejde, neboť je povolován „pouze“ průzkum lokality za účelem vyhodnocení její vhodnosti pro případné vybudování hlubinného úložiště, tedy že se o samotné úložiště prozatím vůbec nejedná. Taková argumentace Žadatele je však účelová, kdy se Žadatel snaží úmyslně snižovat význam této fáze přípravy výstavby hlubinného úložiště. Na jednotlivé fáze přípravy výstavby hlubinného úložiště (tj. od povolení průzkumného území do případného povolení provozu samotného hlubinného úložiště) však nelze pohlížet odděleně jako na samostatná řízení, nýbrž je nutno je vnímat jako jeden související celek.

Problematika uložení vyhořelého jaderného paliva na statisíce let je příliš vážnou věcí, než aby mohla být posuzována tímto způsobem. Byť se MŽP i ministr snaží problematiku stanovení průzkumného území bagatelizovat na pouhý problém zjištění geologických vlastností lokality, je zřejmé, že jde o první krok velmi vážného a rizikového projektu, kterým výstavba hlubinného úložiště vyhořelého jaderného odpadu je. Již ve fázi rozhodování o povolení průzkumného území je tedy nutno hodnotit rizika vyplývající nejen ze stanovení průzkumného území, ale též z možné budoucí výstavby hlubinného úložiště radioaktivního odpadu v posuzované lokalitě Kraví hora.

Žádost ve stávající podobě nemůže pro kvalifikované správní rozhodnutí, které je vyžadováno právními předpisy a judikaturou, v žádném případě sloužit. MŽP bylo povinno za takových okolností vyzvat Žadatele k doplnění Žádosti, v opačném případě musela být Žádost jako neprojednatelná zamítnuta. **Pokud na základě takové obsahově nedostatečné Žádosti MŽP rozhodlo o stanovení průzkumného území, je zřejmé, že se nemohlo dostatečně zabývat existencí případného dalšího veřejného zájmu, který by převážil nad veřejným zájmem na následném konkrétním způsobu využití dané lokality. Takové rozhodnutí správního orgánu je nepřezkoumatelné a vydané v rozporu s právními předpisy.**

³ Jak uvedl Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku č.j. 7 As 70/2009-190 – průzkum nemůže být samoúčelný.

Pokud takové rozhodnutí MŽP bylo následně coby správné potvrzeno Napadeným rozhodnutím ministra (když ještě navíc v Původním rozhodnutí ministra byly tyto nedostatky kritizovány), je zřejmé, že MŽP i ministr nesprávným způsobem vyložili ustanovení §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích ve spojení s §22a odst. 1 Zákona o geologických pracích. Napadené rozhodnutí MŽP a taktéž Napadené rozhodnutí ministra tedy trpí vadou, pro kterou je nutno takové rozhodnutí zrušit.

Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil pouze tak, že neměl povinnost při povolení průzkumného území poměřovat veřejné zájmy též se zájmem na následném využití předmětného území. To je však v přímém rozporu s tím, co bylo žalovanému uloženo v rámci Původního rozhodnutí ministra (když mimo jiné z tohoto důvodu bylo zrušeno Původní rozhodnutí MŽP), a zejména v přímém rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, kterou Spolek výše v tomto vyjádření citoval (zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17.12.2010, č.j. 7 As 70/2009-190). Jestliže je tedy tento požadavek nesmyslný, jak uvádí žalovaný ve svém vyjádření, proč na jeho splnění původně trval jeho nadřízený správní orgán (ministr životního prostředí v Původním rozhodnutí ministra), a to s výslovným odkazem na judikaturu?

VI. Nevhodnost stanovení průzkumného území

Bez ohledu na výše uvedené vady je třeba uvést, že ke stanovení průzkumného území nebyl dán ani věcný důvod. Žalobce ve své žalobě správně poukazuje na:

- a) odborné vyjádření odborníka z Geofyzikálního Ústavu Akademie věd České republiky (dále jen „**Odborné vyjádření**“), a
- b) studii společnosti AQUATEST a.s., vyhotovenou v roce 2011 pro zadavatele, kterým byl přímo Žadatel,

přičemž z obou těchto dokumentů (založených ve spise) jednoznačně vyplývá **nevhodnost geologického prostředí posuzované lokality** pro realizaci dalších prací směřujících k vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu a značná rizikovost takového postupu.

Např. z Odborného vyjádření plyne, že umístění hlubinného úložiště jaderného odpadu v lokalitě Kraví hora je velmi nepravděpodobné, neboť by v takovém případě nebyly splněny podmínky dle vyhlášky č. 215/1997 Sb., o kritériích na umístování jaderných zařízení a velmi významných zdrojů ionizujícího záření, v platném znění.

Využití území pro pozdější vybudování jaderného úložiště je dle Odborného vyjádření znemožněno zejména z těchto objektivních důvodů:

- a) výskyt staré důlní činnosti v užších lokalitách (§4 písm. n) vyhlášky č. 215/1997 Sb., v platném znění),
- b) výskyt těžby surovin v užších lokalitách (§4 písm. o) vyhlášky č. 215/1997 Sb., v platném znění),

přičemž užší lokalitou se dle § 2 předmětné vyhlášky rozumí území do vzdálenosti 3 km od hranice pozemku navrženého pro umístění hlubinného úložiště, což v daném případě je splněno.

Existence výskytu staré důlní činnosti v užších lokalitách a výskytu těžby surovin v užších lokalitách je dle § 4 vyhlášky č. 215/1997 Sb., v platném znění, vylučujícím kritériem, přičemž dle § 3 odst. 1 této vyhlášky platí, že: „Vylučující kritéria jednoznačně znemožňují využití území pro umístování.“ Umístování se pak dle § 1 této vyhlášky rozumí umístování jaderných zařízení a pracovišť s velmi významnými zdroji ionizujícího záření z hlediska jaderné bezpečnosti a radiační ochrany.

Odborné vyjádření dále argumentaci ohledně nevhodnosti vybudování hlubinného úložiště rozvádí následovně: „*V těsné blízkosti granulitového masivu, který se uvažuje jako*

potencionálně vhodný pro hlubinné úložiště, se vyskytuje zejména těžené ložisko Rožná (na severozápadním okraji) dosahující hloubky 1150 m pod úroveň terénu, vydobyté a zaplavené ložisko Olší (na jihovýchodním okraji) dosahující hloubky 500 m pod úroveň terénu a podzemní zásobník plynu, který má být v blízké době vybudován na severním okraji lokality Kraví hora. **V budoucnu očekávané zaplavení dolu Rožná po ukončení těžby, budování podzemního zásobníku plynu a jeho využívání představují riziko narušení homogenity a neporušenosti a zároveň změn v cirkulaci podzemních vod v granulitovém masivu lokality Kraví hora.**

MŽP nejenže tyto skutečnosti nebralo v úvahu (vůbec se s nimi nevypořádalo), ale naprosto nelogicky a v rozporu s těmito obecně závaznými podmínkami a předpoklady uvedlo (str. 8 Napadeného rozhodnutí MŽP), že lokalita Kraví hora má nespornou výhodu v tom, že navazuje na rozsáhlé důlní dílo. Skutečnost, kterou je dle Odborného vyjádření nutno považovat za vylučující okolnost pro zbudování hlubinného úložiště, neboť by nebyly splněny podmínky existujících obecně závazných právních předpisů, naopak MŽP zcela absurdně považovalo za „nespornou výhodu“. MŽP se svým Napadeným rozhodnutím MŽP tedy dostalo do přímého rozporu s touto vyhláškou č. 215/1997 Sb., v platném znění.

Již existující rozsáhlé studie jsou postačující k přijetí závěru, že lokalita Kraví Hora je pro výše uvedené účely nevhodná, a není tedy důvod opětovně investovat nemalé peníze do průzkumu, který s největší pravděpodobností povede k totožnému závěru, k jakému již renomovaní odborníci na základě zadání Žadatele dospěli dříve.

Dle těchto existujících rozsáhlých studií a jiných materiálů lze považovat Kraví horu za nejprozkoumanější lokalitu ze všech. Je velmi pravděpodobné, že dalším zkoumáním neinvazivní metodou se k novým poznatkům nedojde. Proto není důvod v této fázi pro lokalitu Kraví hora stanovit průzkumné území. Zároveň se jedná o plýtvání prostředky z jaderného účtu v řádech desítek mil. Kč.

MŽP se však ani s těmito námitkami blíže nevypořádalo, když pouze konstatovalo, že již existující studie a odborná vyjádření bere na vědomí, že jde však o materiál nedostatečný a je třeba jej doplnit. MŽP však konkrétně neuvedlo, z jakého důvodu a ve kterých ohledech považuje již existující studie za nedostatečné a v jakém směru je považuje za nutné doplnit. **MŽP bylo povinnou závěry vyplývající z výše uvedené studie a odborného vyjádření (zejména nevhodnost umístění hlubinného úložiště v dané lokalitě, existence vylučujících kritérií dle vyhlášky č. 215/1997 Sb., v platném znění, atd.) vzít v úvahu, tedy bylo povinnou je posoudit a v případě, že jejich závěry hodlalo odmítnout, bylo povinnou dostatečně odůvodnit, proč tak učinilo.** MŽP však závěry z daných studií zcela pominulo.

Správní orgán musí vždy mít na paměti hospodárnost a efektivnost postupu subjektů placených z veřejných peněz, což Žadatel bezesporu je, a nepovolovat zbytečně průzkumné práce, pokud obdobné práce již proběhly a existují z nich výstupy, které hovoří zcela jednoznačně.

Ministr k těmto námitkám vyjádřil tak (str. 14 Napadeného rozhodnutí ministra), že „otázka geologické vhodnosti nebo nevhodnosti dané lokality nebo otázka hodnocení rizik případného vybudování HÚ není předmětem žádosti o stanovení průzkumného území“, přičemž ministr předmětné námitky považoval z tohoto důvodu za nedůvodné.

Tyto závěry uvedené v Napadeném rozhodnutí ministra je nutno považovat za nesprávné. Jak bylo uvedeno výše, již v této fázi je nutno zkoumat též **následné konkrétní způsoby využití dané lokality** a zároveň **je nutno všechny etapy směřující k případnému finálnímu umístění a provozu hlubinného úložiště vnímat jako jeden celek**, a nikoliv každou odděleně, jako kdyby se nejednalo o jeden rozsáhlý projekt. Pokud již ve fázi stanovení průzkumného území je zřejmé, že lokalita Kraví hora je pro výstavbu úložiště nevhodná, pak je vynakládání nemalých finančních prostředků z veřejných zdrojů na průzkum či na další činnosti zcela zbytečné a v rozporu s povinností péče řádného hospodáře.

Na základě uvedeného je tak třeba minimálně připustit tu možnost, že by veřejný zájem na efektivním a hospodárném nakládání s veřejnými prostředky převážil nad veřejným zájmem na dalším průzkumu lokality a na následném konkrétním využití lokality. Ministr, stejně jako MŽP, však tuto okolnost vůbec nezkoumali a veřejné zájmy v tomto ohledu vůbec

nepoměřovali. Ministr v této souvislosti v Napadeném rozhodnutí ministra uvedl (viz str. 6), že „Žadatel je při své činnosti omezen svým rozpočtem v souladu s ustanovením § 26 odst. 4 atomového zákona“. Ministr navíc v této části Napadeného rozhodnutí ministra opakovaně coby Žadatele označuje subjekt „SÚRAO“, tj. Správu úložišť radioaktivních odpadů. Žadatelem je však Česká republika, za kterou SÚRAO jen jedná. Žadatelem je tak jako tak veřejný subjekt, který hospodáří s veřejnými prostředky a vztahuje se na něj tedy bezpochyby povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, tedy s veřejnými prostředky disponovat hospodárně a efektivně. Žadatel tedy rozhodně při své činnosti není omezen pouze svým rozpočtem dle atomového zákona, ale též uvedenými zásadami. Povinnost poměřovat veřejný zájem na efektivním a hospodárném nakládání s veřejnými prostředky s veřejným zájmem na dalším průzkumu lokality a na následném konkrétním využití lokality zde tedy byla, avšak MŽP, ani ministr v tomto ohledu neučinil ničeho.

Průzkumné území tak bylo stanoveno bez ohledu na existující stav poznání dané lokality a bez ohledu na riziko, že dojde ke zbytečnému vynaložení nemalých finančních prostředků, aniž by tyto veřejné zájmy byly poměřovány, jak požaduje §4a odst. 6 Zákona o geologických pracích.

VII. Existence dalších veřejných zájmů

Jak bylo výše uvedeno, napadená rozhodnutí správních orgánů neobsahují argumentačně podloženou a srozumitelnou správní úvahu o tom, zda v dané věci existuje další veřejný zájem, který převyšuje zájem na dalším průzkumu a taktéž na následném využití lokality.

V tomto podání již byl zmíněn veřejný zájem na efektivním a hospodárném nakládání s veřejnými prostředky. Existovat však může mnoho dalších veřejných zájmů, z nichž některými se Spolek zabývá níže:

- **veřejný zájem na ochraně přírody** – Spolek předně upozorňuje na veřejný zájem na ochranu přírody, která by jak samotným průzkumem, tak i případným následným vybudováním úložiště jaderného odpadu mohla být silně poškozena. Podle názoru Spolku je veřejným zájmem zachování územního systému ekologické stability, jak je tento pojem definován v zákoně o ochraně přírody a krajiny, kdy cílem systému je zachování a zvyšování biodiverzity v území, vytváření podmínek pro přirozený rozvoj společenstev živočichů a rostlin, udržení produkčních schopností krajiny a zvýšení ekologické stability krajiny, apod.

Správní orgány se problematikou životního prostředí zabývaly pouze velmi okrajově, pokud vůbec. V předmětné lokalitě se však nachází přírodní park Svratecká hornatina a žijí zde ohrožené či silně ohrožené druhy živočichů a rostlin, na které může mít vyhovění žádosti zásadní vliv. Spolek tyto argumenty uváděl již v průběhu předchozího řízení (poprvé ve vyjádření k Žádosti), správní orgány se však touto problematikou zabývaly pouze velmi okrajově a formalisticky.

- **veřejný zájem na bezpečnosti a zdraví obyvatelstva** – Spolek je přesvědčen, že stanovením průzkumného území a případným následným vybudováním hlubinného úložiště jaderného odpadu (tj. následným využitím lokality) může dojít k ohrožení bezpečnosti a zdraví obyvatelstva lokality Kraví hora. Výstavba úložiště pro tisíce tun vysoce radioaktivních odpadů na statisíce let může zásadním negativním způsobem ovlivnit život místních obyvatel. Správní orgány se však tímto aspektem vůbec nezabývaly.

Např. obyvatelé obce Bukov se v referendu v lednu 2013 vyjádřili proti výstavbě hlubinného úložiště v blízkosti obce a proti krokům, které by k takové výstavbě mohly vést. Tuto skutečnost však správní orgány buď zcela pomíjely, nebo ji formalisticky odmítly jako skutečnost pro řízení nepodstatnou. Veřejný zájem na ochraně těchto obyvatel, kteří dali najevo svůj zásadní nesouhlas, však musí být skutečně (nejen

formalisticky) poměřován se zájem na dalším průzkumu a taktéž na následném využití lokality, v opačném případě se jedná o porušení základních principů demokratického právního státu.

- **veřejný zájem na zachování stability prostředí v lokalitě Kraví hora** – Spolek dále zdůrazňuje, že je nutno brát v úvahu též povahu samotné lokality a fakt, že lokalita je již silně postižena jinou důlní činností, která má též negativní vliv na život a zdraví obyvatel – v lokalitě se nachází těžené ložisko Rožná, vydobyté a zaplavené ložisko Olší a pro blízkou budoucnost je plánována výstavba podzemního zásobníku plynu. Případnou výstavbou hlubinného úložiště jaderného odpadu může reálně dojít k dalšímu porušení stability prostředí v lokalitě Kraví hora, což jistě není ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem by tedy taktéž měl být správními orgány poměřován se zájem na dalším průzkumu a taktéž na následném využití lokality, což nebyl.

Je však nutno zdůraznit, že není úkolem Spolku ani jiných účastníků řízení předkládat správním orgánům informace o existujících či potenciálních veřejných zájmech. Správní orgány mají ze zákona povinnost takové veřejné zájmy samy vyhledat, zhodnotit a poměřit se zájem na dalším průzkumu a taktéž na následném využití lokality.

VIII. Obecně k postupu MŽP a ministra

Je evidentní, že z postupu jak MŽP, tak i ministra životního prostředí, vyplývá snaha vyhovět Žadateli „za každou cenu“, čímž byl zcela popřen smysl daného řízení a též principy, na kterých stojí demokratický právní stát, kterým Česká republika je.

MŽP ani ministr životního prostředí ve skutečnosti vůbec nezvažovali obě varianty, tedy zda Žádosti vyhovět či nevyhovět, jak jim ukládají právní předpisy. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že cílem MŽP i ministra životního prostředí od počátku bylo Žádosti vyhovět, avšak tak, aby požadavky příslušných právních předpisů byly formálně splněny. Tomuto předem danému rozhodnutí MŽP i ministra životního prostředí podřídili veškerou argumentaci, přičemž s námitkami účastníků řízení se zabývali pouze velmi povrchně a formalisticky, pokud se jimi tedy vůbec zabývali. Takový postup, navíc v takto extrémně důležité záležitosti, je neakceptovatelný.

Např. MŽP v Napadeném rozhodnutí MŽP (str. 17) uvedlo: *„Spolu s existujícími závěry v minulosti provedeného nesytematického geologického průzkumu a interpolovaným výsledkům těžebního průzkumu, po reinterpetaci všech těchto dat, je možno uzavřít vyhledávací etapu a objektivně rozhodnout o vhodnosti lokality pro pokračování prací v dalších etapách. Pro splnění tohoto požadavku geologický zákon neumožňuje postupovat jinak, než stanovit průzkumné území.“*

Správní orgán má však vždy možnost žádost o stanovení průzkumného území zamítnout, pokud není dostatečná po formální stránce, popř. není věcně důvodná, apod. Smyslem řízení o stanovení průzkumného území přeci není vyhovění žádosti, ale její formální a věcné přezkoumání a vydání kvalifikovaného a spravedlivého rozhodnutí. Pokud by platila uvedená logika MŽP, že Zákon o geologických pracích mu neumožňuje postupovat jinak, než stanovit průzkumné území, pak by MŽP bylo povinno automaticky vyhovět každé takové žádosti o stanovení průzkumného území, a jeho „rozhodování“, včetně rozhodování o námitkách účastníků řízení, by tedy bylo zcela formální (jako tomu bylo v tomto případě).

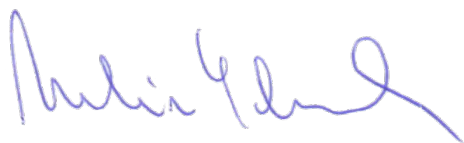
Takový postup správního orgánu je v rozporu s principy správního řízení a v rozporu s principy řízení dle Zákonu o geologických pracích. S těmito námitkami se však ministr v Napadeném rozhodnutí ministra nijak blíže nevypořádal, pouze uvedl, že zájem na dalším průzkumu dané lokality a zájem na případném vybudování hlubinného úložiště byl shledán jako velmi intenzivní, a proto bylo rozhodnuto tímto způsobem.

Interní závěry správního orgánu však nemohou být důvodem pro jiný postup, než jaký je správnímu orgánu uložen právními předpisy. Právní předpisy ukládají správnímu orgánu vždy povinnost zvážit nestranným způsobem veškeré okolnosti tak, aby mohlo být vydáno odpovídající spravedlivé rozhodnutí. Právní předpisy zcela jistě neumožňují rozhodnout určitým způsobem z důvodu, že správní orgán nabytí dojmu, že vydání takového konkrétního rozhodnutí bylo velmi žádoucí, aniž by v podstatě byla připuštěna možnost vydání jiného rozhodnutí.

Takto postupovat v demokratickém právním státě nelze, navíc ne v tak zásadní a důležité otázce, jako je uložení jaderného odpadu na statisíce let. Nelze přeci Žádosti vyhovět pouze proto, že má MŽP či ministr životního prostředí za to, že ČR je v časovém tlaku a je nutno rychle rozhodnout, bez ohledu na důsledky takového rozhodnutí. Údajná časová tíseň nemůže být důvodem pro vyhovění Žádosti a kritériem při rozhodování v daném řízení.

IX. Závěr

S ohledem na výše uvedené tedy Spolek uvádí, že se zcela ztotožňuje s návrhem žalobce na vydání rozhodnutí (jak je tento návrh uveden v žalobě ze dne 7.7.2015), tedy aby shora nadepsaný soud rozhodl tak, že se **rozhodnutí ministra životního prostředí ČR ze dne 29.4.2015, č.j. 1063/M/15, 25594/ENV/15, sp.zn. R/3212, stejně jako jemu předcházející rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ČR ze dne 20.10.2014, č.j. 2092/560/14, 73273/ENV/14, GEO 4/2013, zrušují.**

Ing. Martin Schenk
předseda spolku
Nechceme úložiště Kraví hora